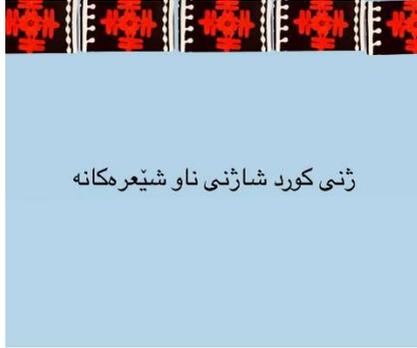

ژنی کورد شارژنی ناو شیعره کانه

کیشه کۆمه لایه تیبیه کانی کۆمه لگای کوردهواری سه رچاوه ی جیاوازی کۆمه لایه تی و ئابووری و سیاسیان ههیه، هه ندی له سه رچاوه کۆمه لایه تیبیه کان بریتین له: داگیرکراوی، له نه زانیدا هیتشتنه وه، نه ره خسانی ده رفه تی خوینده واربوون، دابونه ریتی چهوت، خو نه ناسین، قه تیس مانه وه له ناو چوارچێوه ی ته نگی رێسای بنه ماله و خێل، جیاوازیوونی روانگه ی ژن و پیاو و زۆر سه رچاوه و هۆکاری دیکه ش.

دیاره ژن له ناو کۆمه لگای کوردیدا له چاو ژنی ولاتانی هاوسی و ژنی ولاتانی داگیرکهردا زۆر پله و پایه ی له سه رتر بووه و شوێنی دیاری خۆی بووه که ئەمه ش له ناو وێژه ی کوریدا به چرێ رهنگی داوه ته وه. به تایبهت ژن له ناو شیعر و هه لبه ست و گۆرانی شارژنه و له ناو بهیت و چهیران هاوشانی پیاوه و دهنگی خۆی ههیه و له زمانی خۆیه وه ده دوی و پیاو قسه کهری ژن نییه، به لأم خاله گرینگه که ئەوه یه که پشکنینی ئەم به شه له سامانی کوردی، کیشه کان ده خاته روو و دۆخه ئاوارته له راده به ده ره کان پیز ده کا و له ئاکمدا ژن ده بیته وه ئامرازه هاسانکه ره وه که ی ناو کتیبه پیرۆزه کان و ته نانهت بوونه خاوه نی بروانامه ی بالاش له م سه رده مه دا له م بازنه یه ده ریناهاوێژی

و سزادانه‌کان به توندی رووبه‌رووی ده‌بنه‌وه و له‌سه‌ر ناوی ژنبوون مه‌حکووم به بیده‌نگی و چه‌کدانان ده‌کری - ئەو به‌ده‌گمەن تاک و تەرایانە‌ی که ئەم جە‌غزە دە‌درین و یا‌غیش دە‌بن، بە‌داخه‌وه له یاسای چۆن دژ‌کرده‌وه پیشاندان بیناگان و کیشە‌کان هینده‌ی تر قوولتر ده‌که‌نه‌وه و به‌وته‌ی پیاوان، ناوی ژن خراپ ده‌که‌ن.

له‌روانگە‌ی منه‌وه و له‌ده‌لاقە‌ی چۆن‌روانینی منه‌وه هاوکیشە‌که‌ زۆر هاسانە: داگیرکەر مامۆستایە و کورد فێرخواز.

داگیرکەر مروۆفی کوردی له‌ناو نه‌زانیدا هیشتۆته‌وه، زانیاری هه‌له‌ی ساخته‌ی له‌سه‌ر زمان، میژوو و ولات و چوارچێوه‌ی کۆمه‌نگا له‌ناو بۆ‌خچه‌یه‌کی فره‌بچووکدا بۆ‌ئاماده‌کردوو و ئەمه‌ی ناو‌ناوه‌ناسنامه‌ی کوردی. ئەم هاوکیشە‌یه (=فورمول) پێداویستییه‌کی میژووییە بۆ‌داگیرکەر، بۆ‌مانه‌وه‌ی، بۆ‌به‌رده‌وام‌رووتاندنه‌وه‌ی تاکی کورد و بۆ‌هیشته‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی. کورد له‌نه‌زانی، نه‌خوێنده‌واری، بێ‌ده‌سه‌لاتیدا راکێراوه، شیان و سه‌روه‌ت و سامانی داگیرکراوه و خۆی‌خواه‌نی خۆی نییه، به‌لام پێویسته‌ بۆ‌ئەم بێ‌خواه‌نبوونه‌ی ژیان‌به‌فیروۆ‌بدات، خوێن‌برێژی و خۆی‌به‌خت‌کات، چون‌به‌پێی‌ناسنامه‌ساخته‌که‌یه‌وه‌وه‌های‌پێ‌سه‌لماوه. فێردان و بێ‌متمانه‌بوون‌به‌م‌ناسنامه‌ش‌به‌هاسانی‌و‌به‌خێراپی‌ناقه‌ومی، سالانیکی دوور و درێژی پێویسته‌هه‌تا‌تاکێکی‌کوردی‌وشیار‌یان‌وشیارکراوه‌ئەم‌جە‌غزە‌درۆینە‌دابدری و راستی‌خۆی‌له‌ژێر‌ئەم‌جە‌غزە‌دابینی.

پیاو مامۆستایە و ژن فێرخواز.

پیاو مامۆستایە‌کی‌به‌توانای‌هه‌یه‌که‌له‌هه‌ره‌تی‌مندالییه‌وه‌ده‌نگ‌و‌ره‌نگ‌و‌وته‌کانی‌له‌ناو‌ناخ‌و‌میشکی‌دا‌ده‌نگ‌ده‌دنه‌وه، بۆیه‌پیاو‌له‌هاوکیشە‌که‌ئاگاداره. ئاگاداره‌رێگای‌گه‌یشتن‌به‌ده‌سه‌لات‌له‌ناو‌ئەم‌جە‌غزە‌ته‌نگه‌به‌رده‌چلۆن‌ده‌پی‌و‌چلۆن‌ده‌قه‌ومی. هه‌لبه‌ت‌پێویست‌به‌گوتنه‌که‌مامۆستاکه‌شی‌ئاسانکاری‌بۆ‌کردوو و له‌ژێر‌ناوی‌داگیرکاری‌ژنی‌کوردی‌دوو‌جار‌چه‌وساندۆته‌وه، بۆیه‌رێژه‌ی‌سه‌رکه‌وتوویی‌پیاو‌زیاتر‌بووه. ژن‌له‌

تاریکییدا راده گیری، زۆربهی ژنی کورد تا په نجا سال له وه پېش نه خوینده وار بوون، له نه زانی هیشتنه وهی ژنی کورد، مسۆگه رکردنی دهسه لاتی پیاوی کورده، چکۆله کردنه وهی دنیای ژنی کورده، پابه ندبوونی ژنی کورد بهم چوارچپوه ته نگه و بهم دنیا ته سکه یه، پال پپوه نانی ژن بۆ ناو قونیچکی ناوماله. ئەم سنوورانه ههم دهسه لاتی پیاو له چوارچپوهی مالد مسۆگه ده کهن، ههم ئامانجیکی داگیرکهریش ده پینکن که ئه ویش بریتییه له له تاریکی هیشتنه وهی کۆمه لگای کوردی. ژنی چاوبه سترای دنیا نه دیتوو، توانایی به ره و پېش بردنی کۆمه لگای نییه و کۆمه لگایه کی نه زان په روه رده ده کات. ئەم تابه تمه ندییانه و دوو پاتبوونه وه یان بۆ چهند نه وه، ورده ورده رهنگی نه ریت و یاسای ناو کۆمه لگا به خو یانه وه ده گرن و ده رچوون لیبان ده بیته باسی سهر. بۆیه ته نانه ت سازبوونی گۆرانه کانیش ئاوا به خیرایی توانای سرپنه وهی ئەم نه ریته تازه سازبووانه یان نییه، توانای لیکه له شهان وه یان نییه چون بوونه ته هه ودا ی هۆنینه وهی هه ندی نه ریتی به یاسا کراو که چهند نه وهی پ به روه رده کراوه.

دوورکه و تنه وه له م جه غز و دیوار و سنوورانه و رۆچوون بۆ ناخی خۆ، بۆ چرکه یه کیش پ، به ره هه مه ره نگا و ره نگه کان ده خولقینی، شاکاره بیونیه کان ده کیشیته وه و موسیقا ده گمه نه کان ده چریکیینی. راسته! ژنی ناو هه ودا ی خه یایی پیاوی کورد، شازنی ولاتانه، دهسه لاتداری چهند خپله و بنه مالانه. پیاوی کورد، کلفه ته شه که ته پشت چه ماوه هه نسک لپراوه که ی گو شه ی ماله که ی ل ده بیته شازنی کویتستانان. ئەو شازنه ی له کویتستانان خه ریکی راپه راندنی ئەرکی رۆژانه یه، له ناو خه یایی ئەودا ده بیته هۆکاری به سته و گۆرانی و هه وینی شتیر و چیرۆکان و دهسه لاتداری ناو بهیت و حه یرانان. بۆیه ژنی کورد دوو وینیه ی هه یه، وینیه ی ناو پرتووکان و وینیه ی راسته قینه ی. کیشه که له وه دایه، پیاوی کوردی خوینده واری ئاگادار له بۆخچه ی ساخته ی دهستی داگیرکهر، له دنیای راستیدا، ژنی کورد هاوشانی خۆی نابینی، ژنی کورد ئامرازیکه بۆ راپه راندنی ئەرکه کان و به رده وام راگرتی سووری ژیان. به پپچه وان هه و وینیه کی خاوه ن ریزتر له ژنی کورد هه یه که

به شیکه له په نجه موری ناسنامه ی، ئه ویش ژنی داگیرکهره. له روانگه ی زه و تکراری پیاوی کورده وه، ژنی داگیرکهر، خاوه ن خوینده واری، خاوه ن وشه و وته ی خو و خاوه ن که سایه تیه کی جیاواز، جیاواز له وه ی ژنی کورده. تاکیکه هه سته کانی پیاوی کورد هه لنده کرپنی و په نجه له سهر ویست و داخوازه کانی داده نی و هیچ به ربه ست و سنووریکیش ریگر نییه. بویه ده بی نی پیاوی کورد له به رامبه ر ژنی داگیرکهر خاوه ن که سایه تیه کی داسه پینه ر نییه وه کوو مامۆستاکه ی، به لکوو ئه و له سه رووی خو ی ده بی نی. لیره دا ژنی کورد ئه و وینه روخسار زهرده بیده سه لاته نه زانه که ماندووی و شه که تی و شپزه بی بوته په نجه موری که سایه تی، له چاوی پیاوی کوردا قه ت ناتوانی ده وری شازنه که ی ناو شیعره کانی بگری له دنیای راسته قینه دا.

گۆرانه خیرا و سه قه ته کانی ئه م بیست ساله ی رابردوو، ژنی کوردی هانداوه به جوړیک وینه ی شازنی ناو شیعر و گۆرانی و بهیت و چهیرانه کان له دنیای راستیدا له بهر خو ی بکات، به لام چون ئه ویش وه کوو پیاوی کورد خاوه ن ئه و ناسنامه ساخته ی دهستی داگیرکهره و ئاگاداری خو ی و رابردووی نییه، ئاگاداری یاسا و ریسا داپوشراوه کان له کومه لنگی کوردی نییه، ئاگاداری هوکاره راسته قینه کانی خو لقانی شازنای ناو بهیت و چهیرانان نییه، دیت و وینه یه کی رووکه شی بیناوه روک له خو ی ده کیشیته وه که له لایه که وه به پی نی دابونه ریته تازه به یاسابووه کانه وه ده بیته یاغیبه کی دابراو و له لایه کی تریشه وه ده بیته هوکار بو هه لوه شاننده وه ی چوارچیوه ی یاسایه کی داسه پاو که تا ئیستا ده سه لاتی پیاوی مسوگهر کردبوو، به لام ئه م روا له ته هیچ سه رکه و تنیک و به زاندنی هیچ سنووریک بو ژنی کورد مسوگهر ناکا. سه رکه و تنی راسته قینه کاتی ده قه و می که ژنی کورد به زانای و به وشیاریه وه ئه م جه غزه ساخته یه له بهر خو ی دادرئ و شازنه که ی ناو شیعره کان و ده سه لانداره که ی ناو بهیت و چهیرانان بینیته ناو دنیای راسته قینه وه. جا ئه و ساته، ئه و کاته یه که داگیرکهر له مامۆستایه تی ده که وئ. به و پییه که روانگه و چۆن روانی ژن و پیاو جیاوازه، هه ر به و پییه ش پیاوی کورد خو ی به رپرسه و سه رپشکه له دادرینی ئه م جه غزه و هیچ پاساوئیکیش ناهینریته وه

بۆ پیاو وه کوو چۆن له ناو ئایینی خاوهن پرتووکه کاندایاوه. له م دنیایه ههر تاکیک به پررسی کردهوی خۆیه تی و هه لئار دنیش به دهست خۆیه تی، بۆیه پیاویش بهش به حالی خۆی به شه به پرسیاریه تییه که ی خۆی له هینانه خواری داگیرکه ره له سه ره ختی مامۆستایه تی له ئه ستۆیه، چون هه تا ئه وه نه قه و می، شازنی ناو خه یالی پیاوی کورد ژنی کورد نییه و هاو کیشه که ی داگیرکه ره، کۆمه لگای کوردی لاسه نگ ده هیلتیه وه.

به بیان فهرشی